

Landssjúkrahúsið

Iltviðgerð heima

-sjúklingavegleiðing

Hví iltviðgerð?

Tá lungnafunktióinn er so mikið ávirkað, at ilt áhaldandi manglar í blóðinum, kann verða neyðugt við heimailt. Iltviðgerð kann bota um lívsgóðskuna, um hon verður nýtt rætt, t.d. kann sjúklingurin fáa meir orku til at røra seg.

Iltviðgerð minkar tó ikki altíð um kensluna av andaneyð.

Hvussu verður iltin givin?

Iltin verður aloftast givin frá einum ilttanga og gjøgnum eitt nasakatetur. Mongdin verður roknað út í litrum.

Hvussu nógv skal iltin nýtast?

Best er, um iltin verður nýtt mest móguligt, í minsta lagi 16 tímar um døgnið. Fyri summi er viðgerðin fyri lívið og fyri summi eitt tíðarskeið.

Ber til at fáa ov nógv ilt?

Ja, tað ber til. Hvussu nógv ilt einum tørvar, verður avgjørt við einari blóðroynd. Brúka tí ongantíð meir enn tað, ið er fyriskipað av lækna.

Eftirlit við iltviðgerðini

Iltviðgerðin verður fylgd av eini sjúkrasystir frá lungnaambulatoriinum.

Hvussu við royking?

Tað er sera týdningarmikið at gevast við at roykja. Iltin verður borin fram av teimum reyðu blóðlikamunum, og kolsúrni (CO) frá tubbaksroykinum, skumpar iltina burtur frá teimum. Royking minkar tí um virknaðin av iltini.

Hvussu við opnum eldi?

3

Við iltviðgerð er sera vandamikið at roykja ella at vera nærhendis opnum eldi, t.d. brenniovni, stearinljósum og gasskomfýrum. Tað er stórur vandi fyri eldibrandi, og tú skalt halda teg minst 2 metrar frá t.d. stearinljósum. Hetta er eisini galdandi fyri tól sum hárturkari o.l.

Um lungnasjúkan versnar

Legg til merkis um andaneyðin versnar, slímnøgðin økist, um tú hevur høvuðpínu yvir longri tíð ella upplivir møði og broytingar í sinninum, og set teg í samband við lækna.

Hvussu við rørlu?

Hóast tað kennist, sum einum vantar luft, er tað týðningarmikið at røra seg. Forleingaraslengan ger tað møguligt at koma runt heima hjá tær sjálvum, samstundis sum tú fært ilt. Somuleiðis er týðningarmikið at fáa fríska luft, og tá ber til at nýta flytført ilttól. Tað er somuleiðis týðningarmikið at brúka iltina, tá ein kýtir seg, tí tað er serliga tá, at kroppinum tørvar ilt.

Slímhinnir

Slímhinnirnar í nøsini kunnu torna av iltviðgerð. Tað kann møguliga hjálpa at nýta vatngrundað krem, ið verður smurt í nøsina. Saltvatnsprey kann eisini nýtast. Hesar vørur kunnu keypast á apotekinum. Oljugrunndað krem (so sum vaseline) má IKKI nýtast.

Iltkatetur

Tað eru fleiri sløg av iltkatetrum, sokallaðar iltbrillur. Iltbrillurnar kunnu geva eitt trýst við nøs og oyru. Fyri at fyribygja hesum, er týðningarmikið at iltbrillurnar eru bleytar, reinar og turrar. Um neyðugt kann serlig oyrnavernd fáast. Iltbrillurnar skulu skiftast regluliga,

minst 2. hvørja viku. Nýggjar iltbrillur fáast frá Fønix.

Iltútgerð

Í Føroyum er tað Fønix (tlf. 311909), ið útflyggjar iltútgerðina.

Hvussu við bilkoyring?

Av tí at tú hevur lágt innihald av ilt í blóðinum, sum kann ávirka tíni reaktiónsevni, skalt tú nýta ilt, tá tú koyrir bil.

Hvussu við ferðing ?

Um tú skal út at ferðast, skalt tú seta teg í samband við Fønix og gera avtalu um, hvussu tú fært ilt, har tú ert stadd/ur. Eisini verður viðmælt at tosa við lækna. Ferðaskrivstovan skal altíð hava boð, um ferðafólkið er iltnýtari.

5

Meira kunning um iltnýtslu og útgerð fæst á :

Danmarks Lungeforening: www.lunge.dk

Um ivamál eru, kanst tú altíð seta teg í samband við Lungnaambulatorium lok. 6245 gerandisdagar.